

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b/t. nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 20. nóvember 2014

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt o.fl. (356. mál)

Viðskiptaráð þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp. Í frumvarpinu eru lagðar til ýmsar breytingar á skatta- og tollalögum, meðal annars á ákvæðum 57. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt.

Frumvarpið kveður meðal annars á um það að tilvísun til leiðbeininga OECD um milliverðlagningu verði felld brott. Í greinargerð með frumvarpinu er þó tekið fram að ekki sé ætlunin að breyta núgildandi reglum um milliverðlagningu efnislega. Gerir Viðskiptaráð af þeim sökum ekki athugasemd við þessa breytingu en leggur áherslu á mikilvægi þess að framkvæmd milliverðlagsreglna hérlendis sé sambærileg því sem gerist annars staðar.

Þá er einnig lagt til í frumvarpinu að seinni málsliður c - liðar 4. mgr. 57. gr., þar sem fjallað er um lögaðila sem teljast tengdir vegna eignarhalds eða stjórnunarlegra yferráða einstaklinga sem tengjast fjárhagslegum böndum í gegnum sameiginleg viðskipti og fjárfestingar, verði felldur brott. Viðskiptaráð telur þessa breytingu vera til bóta og tekur undir þau sjónarmið sem reifuð eru í greinargerð með frumvarpinu um að erfitt gæti reynst að skilgreina hvenær lögaðilar teljist tengdir samkvæmt ákvæðinu.

Til viðbótar við athugasemdir við efni frumvarpsins vill Viðskiptaráð koma á framfæri öðrum athugasemdum við 57. gr. tekjuskattslaga. Nú stendur yfir vinna við gerð reglugerðar um milliverðlagningu á grundvelli ákvæðis 6. mgr. 57. gr. Viðskiptaráð hefur þegar skilað umsögn til fjármála- og efnahagsráðuneytisins um reglugerðardrögin. Auk þess funduðu starfsmenn ráðsins með fulltrúum fjármála- og efnahagsráðuneytisins og ríkisskattstjóra sem vinna að gerð reglugerðarinnar.

Með áður nefndum lögum nr. 142/2013, sem komu til framkvæmda 1. janúar sl., voru leiðbeiningar OECD um milliverðlagningu innleiddar á Íslandi. Reglurnar heimila skattyfirvöldum að meta og eftir atvikum leiðrétta verðlagningu milli tengdra lögaðila sé hún ekki sambærileg því sem almennt gerist í viðskiptum á milli ótengdra aðila. Enn fremur kveða lögin á um að lögaðili sé skjölunarskyldur vegna viðskipta við tengda aðila ef rekstrartekjur hans á einu reikningsári eða heildareignir í upphafi eða við lok reikningsárs eru yfir einum

milljarði króna. Skal hann gæta gagna og upplýsinga sem falla undir skjölunarskylduna í sjö ár frá lokum reikningsárs.

Með innleiðingu umræddra reglna í lög voru ákveðnir tæknilegir þröskuldar í skattkerfinu afnumdir sem Viðskiptaráð hafði ítrekað lagt til að yrðu færðir til betri vegar. Stjórnvöld og fjármálaráðuneyti eiga hrós skilið fyrir þá vinnu. Hins vegar virðist sem stjórnvöldum og hagsmunaaðilum hafi yfirsétt þeir annmarkar sem eru á útfærslu reglnanna héraendis á þeim tíma sem löggjöfin var til umfjöllunar. Hið lága fjárhæðarviðmið sem lögin kveða á um og ákvæði reglugerðarinnar, sem nú er unnið að, skapa miklar byrðar fyrir íslensk fyrirtæki í formi upplýsingasöfnunar og upplýsingagjafar. Að mati Viðskiptaráðs væri því ástæða til að innleiða milliverðlagsreglur með minna íþyngjandi hætti en nú liggur fyrir.

Reglurnar sem innleiddar voru í íslenskan rétt í lok síðasta árs kallast á ensku *The OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations* en tilgangur þeirra samkvæmt reglunum er eftirfarandi:

Provide guidance on the application of the "arm's length principle", which is the international consensus on transfer pricing, i.e. on the valuation, for tax purposes, of cross-border transactions between associated enterprises.

Í reglunum er ekki fjallað sérstaklega um viðskipti milli tveggja innlendra aðila¹ og algengt er að ríki undanskilji innlenda aðila frá skjölunarskyldu. Það fyrirkomulag er til að mynda við lýði í Þýskalandi, Finnlandi og Ástralíu.² Í innleiðingarferlinu héraendis var ekki rökstutt hvers vegna reglurnar ættu ekki að takmarkast við viðskipti yfir landamæri. Í greinargerð með frumvarpi því sem varð að lögum nr. 142/2013 kemur einvörðungu eftirfarandi fram:

Þegar viðskipti eiga sér stað milli tengdra aðila er ekki tryggt að kjör og skilmálar ráðist af markaðslegum forsendum þar sem aðrar forsendur, svo sem skattalegar, geta staðið að baki ráðstöfunum og ákvörðun um milliverðlagningu getur leitt til skattasniðgöngu. Verðákvörðun í viðskiptum tengdra aðila, sem skráðir eru hver í sínu ríki, getur þannig haft bein áhrif á þann skattstofn sem ríkin fá til skattlagningar. Sömuleiðis er hægt að hafa áhrif á skattstofna lögaðila í viðskiptum innan lands milli tengdra aðila.

Í greinargerðinni er hins vegar ekki útskýrt með hvaða hætti hægt sé að hafa áhrif á skattstofna lögaðila í viðskiptum innanlands. Í öllu falli má velta upp þeirri spurningu hvort tengdir aðilar sem mynda samskattaða samstæðu geti haft áhrif á skattheimtu héraendis með því að haga viðskiptum sín á milli með öðrum hætti en tíðkast milli ótengdra aðila. Hvað varðar innlend samsköttuð félög, þar sem ekki er til staðar tap sem myndaðist fyrir heimild til samsköttunar, gildir í raun einu hjá hvaða félagi hagnaður myndast. Eðlilegast væri því að viðskipti milli samskattaðra félaga í viðskiptum innanlands væru undanþegin skjölunarskyldu.

Rétt er að benda á að í umræddum viðmiðunarreglum OECD er enn fremur tekið fram að reglubyrði á fyrirtæki megi ekki vera of mikil og gæta skuli jafnvægis milli krafna um upplýsingar sem skattyfirvöld telja sig þurfa og þeirrar byrði sem slíkar kröfur leggja á fyrirtæki.³ Í samræmi við þetta eru lítil og meðalstór fyrirtæki undanþegin skjölunarskyldu í nágrannalöndum Íslands. Á Íslandi er fjárhæðarviðmiðið aftur á móti mun lægra en það sem

¹ Transfer Pricing and the Arm's Length Principle in International Tax Law, bls. 770.

² 2014, Global Transfer Pricing Country Guide, Deloitte.

³ OECD, Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations, bls. 33

gerist á hinum Norðurlöndunum eða einn milljarður hjá einum lögaðila í rekstartekjur eða heildareignir, eins og áður greindi. Í Noregi er samstæða undanþegin skjölunarskyldunni ef hjá henni starfa færri en 250 manns og rekstartekjur samstæðunnar eru minni en 7,3 milljarðar íslenskra króna eða eignir hennar eru ekki meiri en sem nemur 6,4 milljörðum íslenskra króna.⁴ Í Danmörku er miðað við að samstæða sé undanþegin skjölunarskyldu ef hjá henni starfa færri en 250 manns og rekstartekjur samstæðunnar eru minni en 5,2 milljarðar íslenskra króna eða eignir hennar eru ekki meiri en 2,6 milljarðar. Í greinargerð með frumvarpi því sem varð að lögum nr. 142/2013 kemur hvergi fram hvaða rök liggja að baki fjárhæðarmörkunum sem tilgreind eru í lögum.

Að mati Viðskiptaráðs kann í sumum tilfellum að vera nauðsynlegt að laga alþjóðlegar reglur að íslenskum aðstæðum, þar með talið smæð markaðarins. Hins vegar er ljóst að milliverðlagsreglurnar sem lögfestar voru í lok síðasta árs leiða til þess að fyrirtæki sem myndu teljast lítil á alþjóðlegum mælikvarða eru skjölunarskyld héraendis. Á meðan þurfa margfalt stærri fyrirtæki í nágrannalöndunum ekki að bera kostnað vegna sambærilegarar upplýsingasöfnunar og upplýsingagjafar. Samkeppnisstaða íslenskra fyrirtækja kann að skerðast af þessum sökum.

Telur Viðskiptaráð rétt að efnahags- og viðskiptanefnd beiti sér fyrir breytingum á ákvæðum 57. gr. tekjuskattslaga þannig að fjárhæðarviðmiðið sem kveðið er á um í 5. mgr. verði hækkað úr einum milljarði til samræmis við það sem gerist á öðrum Norðurlöndum. Enn fremur telur ráðið að nefndin ætti að beita sér fyrir því að viðskipti milli tengdra innlendra aðila verði undanþegin skjölunarskyldu.

Viðskiptaráð leggur til að frumvarpið verði endurskoðað með tilliti til ofangreindra athugasemda.

Virðingarfyllst,

Marta Guðrún Blöndal
Lögfræðingur Viðskiptaráðs Íslands

⁴ OECD, Transfer Pricing Country profile - Norway, 2012.